

مارکس و لینکلن: انقلاب ناتمام

رابین بلک برن

ترجمه
کیوان مهتدی

www.ketab.ir

کتابخانه مرکزی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- سرشناسه: بلکبرن، رابین، ۱۹۶۲ م
Blackburn, Robin
عنوان و نام پدیدآور: مارکس و لینکلن: انقلاب ناتمام / رابین بلکبرن؛ ترجمه کیوان مهتدی
مشخصات نشر: تهران: نشر چرخ، ۱۳۸۳
مشخصات ظاهری: ۳۳۲ ص
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۰۵-۷۸-۹
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی: Marx and Lincoln: an unfinished revolution, 2011
یادداشت: نمایه
موضوع: لینکلن، آبراهام، ۱۸۶۵-۱۸۰۹ م--دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی
Lincoln, Abraham--Political and social views
موضوع: لینکلن، آبراهام، ۱۸۶۵-۱۸۰۹ م--نامه‌ها
Lincoln, Abraham--Correspondence
موضوع: مارکس، کارل، ۱۸۸۳-۱۸۱۸ م--دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی
Marx, Karl--Political and social views
موضوع: مارکس، کارل، ۱۸۸۳-۱۸۱۸ م--نامه‌ها
Marx, Karl--Correspondence
موضوع: جنبش‌های کارگری--ایالات متحده--تاریخ
Labor movement--United States--History
موضوع: کمونیسم--تاریخ--قرن ۱۹ م
Communism--History--19th century
موضوع: بردگی و برده‌داری--ایالات متحده--تاریخ--قرن ۱۹ م
Slavery--United States--History--19th century
موضوع: ایالات متحده--تاریخ--جنگ داخلی، ۱۸۶۵-۱۸۶۱ م
United States--History--Civil War, 1861-1865
شناسه‌ی افزوده: مهتدی، کیوان، ۱۳۶۵، مترجم
رده‌بندی کنگره: HX۸۶
رده‌بندی دیویی: ۳۳۵/۰۰۹۷۳
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۸۴۹۳۶۸۳
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیا

مارکس و لینکلن:
انقلاب ناتمام
رابین بلک‌پون
ترجمه‌ی کیوان مهندی

ویراستار: مهدی صابری
مدیر هنری: غواد فراهانی
همکاران آماده‌سازی: صحرا رشیدی، منصوره مهدی‌آبادی
ناظر تولید: امیرحسین نجوایی
لینوگرافی: باختر
چاپ: نقش‌ایران
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰، تهران
ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان
حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چرخ است.
هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹-۷۸-۷۳۰۵-۶۰۰-۹۷۸

دفتر مرکزی نشر چشمه: تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کریم خان: تهران، خیابان کریم خان زند، نیش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کوروش: تهران، بزرگراه ستاری شمال، نیش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کوروش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴. تلفن: ۴۲۹۷۱۹۸۹ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی آرن: تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، نرسیده به بزرگراه نیایش، خیابان حافظ، نیش خیابان فخارمقدم، مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲. تلفن: ۷۵۹۳۵۴۵۵ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی بابل: بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل. تلفن: ۰۱۱) ۳۲۳۳۴۵۷۱ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۵۸۳ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی جم: تهران، نیاوران، جماران، مجتمع تجاری جم‌سنتر، طبقه‌ی دوم، پلاک ۱۱. تلفن: ۲۶۴۵۰۸۷۲ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی دلشدگان: مشهد، بلوار وکیل آباد، بین وکیل آباد هجده و بیست (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۳۸۶۷۸۵۸۷ (۰۵۱) — کتابفروشی نشر چشمه‌ی رشت: رشت، خیابان معلم، میدان سرگل، ابتدای کوچه‌ی هفدهم. تلفن: ۲۱۴۹۸۴۸۹ (۰۹۰) — کتابفروشی نشر چشمه‌ی البرز: کرج، عظیمیه، بلوار شریعتی، مرکز تجاری فرهنگی مهادمال، طبقه‌ی پنجم. تلفن: ۳۵۷۷۷۵۰۱ (۰۲۶)

www.cheshmeh.ir

cheshmehpublication

cheshmehpublication

تلفن بخش کتاب چشمه: ۷۷۷۸۸۵۰۲

فهرست

۷

مقدمه‌ی مترجم

۱۵

کارل مارکس و آبراهام لینکلن: انقلاب ناتمام

۱۲۹

یادداشت‌های فصل نخست

۱۲۳

آبراهام لینکلن

۱۴۵

نطق تحلیف اول

۱۵۸

اعلامیه‌ی آزادی

۱۶۱

خطابه‌ی گتیسبورگ

۱۶۳

نطق تحلیف دوم

۱۶۷

کارل مارکس

۱۶۹

جنگ داخلی در امریکای شمالی

۱۸۳

مسئله‌ی امریکا در انگلستان

۱۹۵

جنگ داخلی در ایالات متحده

۲۰۷

جنگ داخلی امریکا

۲۱۹

نقدی بر اوضاع جاری امریکا

۲۲۳

تظاهرات طرفداران لغو بردگی در امریکا

۲۲۹

نامه‌ها

۲۳۱

نامه‌ی مارکس به پاول واسیلیویچ آنتکوف

۲۳۵

نامه‌های کارل مارکس و فریدریش انگلس (۱۸۶۶ - ۱۸۶۰)

۲۶۱

مکاتبات میان مارکس و لنینکلن

۲۶۷

مقالات

۲۶۹

وودهمال و کلفالینز ویکلی

۲۸۶

فرجام سیاه و سفید

۲۹۳

مقدمه بر چاپ امریکایی کتاب وضعیت طبقه‌ی کارگر در انگلستان

۳۰۵

سخنرانی در مراسم تأسیس اتحادیه‌ی کارگران صنعتی جهان

۳۱۵

برای مطالعه‌ی بیش‌تر

۳۱۷

ضمیمه: مکاتبات بین المللی

۳۲۳

نمایه

مقدمه‌ی مترجم

در دسامبر ۱۸۶۰، یک ماه پس از انتخاب لینکلن به ریاست جمهوری ایالات متحده، ایالت کارولینای جنوبی با برگزاری مجمعی اعلام جدایی کرد. طی دو ماه بعد از آن، شش «ایالت پنبه‌کار» یعنی می‌سی‌سی‌پی، فلوریدا، آلاباما، جورجیا، لوئیزیانا و تگزاس به جدایی طلبان پیوستند و «ایالات مؤتلفه‌ی امریکا» یا به اختصار «ائتلافیه» را تشکیل دادند. دو ماه بعد، در ۱۲ آوریل ۱۸۶۱، نیروهای شبه نظامی ائتلافیه به فورت سامتر، پایگاه نظامی دولت فدرال در بندر چارلستون ایالت کارولینای جنوبی، حمله کردند (هنوز ارتش ائتلافیه شکل نگرفته بود)، و به این ترتیب شیور جنگ داخلی امریکا رسماً به صدا درآمد.

جنگ داخلی امریکا محل تلاقی تضادها و گرایش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی گوناگون در هر دو جبهه‌ی شمال و جنوب و در سطحی بین‌المللی بود. این نیروها محتوای ثابت و سراسری نداشتند و امکان تحلیل حاضرآماده از آن‌ها وجود نداشت. از سوی دیگر، منظومه‌ی مفهومی و استراتژی‌های سیاسی آن‌چه امروز مارکسیسم می‌خوانیم در

سال ۱۸۶۱ هنوز محتوایی ثابت نداشت، و مارکس و انگلس با تحلیل سیر تحول جنگ داخلی امریکا رویکرد خود به تاریخ و سیاست را تبیین کردند. دهه‌ی ۱۸۵۰ برای مارکس، انگلس و بسیاری از انقلابیون هم‌نسل آن‌ها در سطح فردی با تبعید و دشواری‌های اقتصادی، و در سطح اجتماعی با گسترش ضدانقلاب و ظهور اشکال جدید دیکتاتوری همراه بود. جنگ داخلی به آن‌ها امید دوباره و الگوهای نوینی برای تحول اجتماعی انقلابی اعطا کرد که حلقه‌ی واسطه‌ی میان رادیکالیسم انقلابی ۱۸۴۸ و رویه‌ها و رویکردهایی است که در کتاب سرمایه و بین‌الملل اول شاهد هستیم.

کتاب پیش‌رو نه جمع‌آوری نوشته‌های مارکس درباره‌ی جنگ داخلی است و نه تحلیلی مارکسیستی از این واقعه‌ی مهم قرن نوزدهم، بلکه تلاشی است برای بازآفرینی صحنه‌ی جنگ داخلی امریکا، در حکم یکی از گره‌گاه‌های تاریخی تعیین‌کننده در تکوین منظومه‌ی مفهومی و استراتژی‌های سیاسی مارکسیسم. برای بازآفرینی این لحظه‌ی تاریخی، تمام نیروهای سیاسی و اجتماعی مؤثر به روی صحنه فراخوانده شده‌اند. روایت بلک‌برن در بخش نخست، بیش از آن‌که به سیر وقایع جنگ داخلی پردازد، به معرفی این نیروها، به‌ویژه مارکس و لینکلن، می‌پردازد. سپس سخن‌رانی‌های لینکلن بیانگر سیر تحول این نزاع از تأکید بر حفاظت از حقوق برده‌داران (تحلیف نخست) تا اعلامیه‌ی آزادی بردگان است. بخش بعد به گزیده‌ای از مقالات مارکس اختصاص دارد که درک و تحلیل او را از به قول خودش «انقلاب دوم امریکا» بیان می‌کند. سپس در میان نامه‌های مارکس، شاهد کشمکش‌ها و موضع‌گیری‌های مارکس (و انگلس) در طول نزاع بر سر نظام برده‌داری هستیم. این فصل با مکاتبات مختصر میان مارکس و لینکلن به پایان می‌رسد. بخش آخر به مقالات نیروهای تأثیرگذار دیگر در این صحنه اختصاص دارد که به دوران «بازسازی» پس از جنگ مربوط می‌شود و تا آغاز قرن بیستم امتداد

این بازآفرینی همچنین مستلزم حذف بخشی از اسناد و نوشته‌ها بوده است. مارکس برای سه نشریه در امریکا، انگلستان و اتریش درباره‌ی جنگ داخلی می‌نوشت. بخشی از آن‌ها تکرار یکدیگرند، بخش دیگری نیز عیناً برگرفته از مکاتبات میان مارکس و انگلس. گذشته از این تکرارها، بسیاری از مقالات به تحلیل مسائل روز می‌پردازند، و به جای کمک به تبیین این گره‌گاه تاریخی، ما را بیش از حد با جزئیات جنگ داخلی درگیر می‌کنند. برای نمونه، مارکس چهار مقاله درباره‌ی ماجرای کشتی ترنت^۱ منتشر کرد که در آن زمان مسئله‌ی مهمی بود و می‌توانست بهانه‌ای برای مداخله‌ی نظامی انگلستان باشد. با وجود این، جنگی درنگرفت و ماجرای ترنت نقش عمده‌ای در روند جنگ داخلی ایفا نکرد؛ نوشته‌های مارکس نیز در این زمینه (صرف نظر از جنبه‌ی افشاگرانه و تهییجی) نکته‌ی جدیدی درباره‌ی فهم او از جنگ داخلی ارائه نمی‌دهند. مقالات مارکس درباره‌ی ژنرال فرمونت و مک کلارن (به عنوان نماینده‌ی دو رویکرد متضاد انقلابی و مبتنی بر قانون اساسی به جنگ) نمونه‌ی دیگری از همین یادداشت‌ها هستند که با باریک‌بینی تصمیمات و استراتژی‌های نظامی شمال و جنوب را تحلیل می‌کنند،^۲ اما در بازآفرینی این گره‌گاه نقش مهمی بر عهده ندارند.

گردآوری، انتخاب و چینش تمام این مقالات را رابین بلک‌برن انجام داده است. ابتدا در نظر داشتیم بخش‌های مرتبط با موضوع بردگی را در میان سایر آثار مارکس - از فقر فلسفه تا جلد اول و سوم سرمایه - در قالب ضمیمه به ترجمه‌ی فارسی کتاب اضافه کنیم. این کار به‌خوبی اهمیت و تأثیر مبارزات ضدبرده‌داری

۱. کشتی تجاری‌ای که مخفیانه نمایندگان از ائتلافی را به انگلستان می‌برد تا برای به رسمیت شناختن ائتلافی مذکور کند. نیروهای اتحادیه کشتی را متوقف و این نمایندگان را دستگیر می‌کنند. انگلستان این فرصت را بهانه‌ی خوبی می‌داند تا به نفع جنوب وارد جنگ شود. مارکس و دیگر فعالان کارگری بریتانیا علیه این جنگ کارزاری به راه می‌اندازند. و طبقه‌ی کارگر انگلستان، درحالی که منافع مستقیمی در واردات پنبه دارد، به حمایت از شمال وارد صحنه‌ی سیاسی می‌شود و از ورود انگلستان به جنگ جلوگیری می‌کند.

۲. بخشی از تحلیل‌های نظامی در مقالات مارکس را انگلس در مکاتباتش با او نوشته که به دلیل سابقه‌ی نظامی خود در انقلاب آلمان (در کنار آگوست ویش که بعدها افسر ارتش اتحادیه شد) آشنایی عمیقی با استراتژی‌های نظامی داشت.

را در سیر اندیشه‌ی مارکس نشان می‌دهد. اما فراتر از آن، چشم‌انداز جدیدی به اندیشه‌ی مارکس یا صورت‌بندی مفهومی مبارزه‌ی نژادی باز نمی‌کند. بنابراین، از افزودن این ضمیمه منصرف شدم، و تنها یک بخش کوتاه در انتهای فصل «نامه‌ها» به ترجمه‌ی فارسی کتاب افزوده شده که به اسناد بین‌الملل می‌پردازد. مکاتبات مارکس با لینکلن و جانشین او، جانسون، به نمایندگی از بین‌الملل صورت گرفته است. در سال پایانی جنگ (۱۸۶۴)، علاوه بر امیدواری عمومی به پیروزی اتحادیه، بین‌الملل اول نیز به شکلی که امروز می‌شناسیم فعالیت خود را شروع کرد. گروه‌های متعددی با گرایش‌های سیاسی و ایدئولوژیک مختلف بین‌الملل را تأسیس کردند که از سندیکالیست‌ها تا آنارشیست‌های پیرو پرودون و باکونین و انواع گرایش‌های سوسیالیستی را در بر می‌گرفت. مارکس در حفظ این ائتلاف نقش بسزایی ایفا کرد، تا این که در سال ۱۸۷۲ دفتر مرکزی بین‌الملل به نیویورک منتقل شد (چهار سال بعد در ۱۸۷۶ بین‌الملل اول منحل شد). برخی نقش جنگ داخلی آمریکا را در تشکیل بین‌الملل کلیدی دانسته‌اند. مارکس نیز در سرمایه تأثیر جنگ داخلی آمریکا بر جنبش‌های کارگری را با تأثیر انقلاب ۱۷۷۶ آمریکا بر انقلاب‌های بورژوازی قرن هجدهم مقایسه می‌کند. مهم‌ترین نمونه‌ی این تأثیرات را می‌توان در جنبش هشت ساعت کار روزانه یافت که درست پس از جنگ داخلی آمریکا اوج گرفت، و مارکس نیز در سرمایه به تفصیل به آن پرداخته است. با این اوصاف، بخشی از اسناد بین‌الملل در ارتباط با جنگ داخلی پس از مکاتبات لینکلن به کتاب افزوده شده است. این نامه‌ها همچنین نشان می‌دهند که مارکس و اکثریت اعضای بین‌الملل، در عین نگرانی و دلسردی از سیاست‌های بازسازی پس از ترور لینکلن، به مبارزات طبقه‌ی کارگر سازمان‌یافته در ایالات متحده خوش بین بودند. به علاوه، این نامه‌ها از پایان جنگ داخلی (۱۸۶۴) تا پایان دهه‌ی ۱۸۶۰ را در بر می‌گیرند که حداثت و وقایع این فصل و فصل بعدی است.

۱. واژه‌ی اتحادیه معادل union برای اتحادیه‌های کارگری نیز به کار می‌رود؛ بنابراین unionist می‌تواند به طرف‌داران شمال یا مدافعان اتحادیه‌های کارگری اشاره کند. که در معنای اول به «اتحادیه‌گرایی» برگردانده شده است. بنابراین، در تمام کتاب «اتحادیه» به حکومت فدرال اشاره دارد. و اتحادیه‌های کارگری با نام کامل خود ذکر شده‌اند. مثلاً «اتحادیه‌ی کارگران صنعتی جهان».